

Информационен бюлетин №4/2023

*Публикувано законодателство на ЕС в областта на
качеството и безопасността на храните и фуражите,
здравеопазването на животните и хуманното отношение
към тях, здравето на растенията и растителния
репродуктивен материал, схемите за качество и актуални
новини в областта на безопасността по агрохранителната
верига
за периода 1 – 30 април 2023 г.*

Съдържание

1. *Европейско законодателство за месец април 2023 г., публикувано в Официалния вестник на ЕС*
2. *Проекти на нормативни документи – национални и европейски - актуална информация*
3. *Актуална информация*
4. *Събития и участия*

Европейско законодателство за месец април 2023 г., публикувано в Официалния вестник на ЕС

Безопасност на храните

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/731** на Комисията от 3 април 2023 година относно координирана многогодишна контролна програма на Съюза за 2024, 2025 и 2026 г. за гарантиране на спазването на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни от растителен и животински произход и за оценка на експозицията на потребителите на тези пестицидни остатъци, и за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/741

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R0731>

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/859** на Комисията от 25 април 2023 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2470 по отношение на спецификациите на новата храна 2'-фукозиллактоза (с източник от микроорганизми) за разрешаване на производството ѝ от произведен щам на *Corynebacterium glutamicum* ATCC 13032

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R0859>

Здравеопазване на животните

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2023/719** на Комисията от 24 март 2023 година за изменение на приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2021/641 относно спешните мерки във връзка с огнищата на високопатогенна инфлуенца по птиците в някои държави членки
[EUR-Lex - 32023D0719 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/725** на Комисията от 31 март 2023 година за изменение на приложения V, XIV и XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Канада, Чили, Обединеното кралство и Съединените щати в списъците на трети държави, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с домашни птици, зародишни продукти от домашни птици, прясно месо от домашни птици и пернат дивеч и месни продукти от копитни животни, домашни птици и пернат дивеч
[EUR-Lex - 32023R0725 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- **Делегиран регламент (ЕС) 2023/751** на Комисията от 30 януари 2023 година за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2020/687 на Комисията за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правила за профилактика и контрол на някои болести от списъка
[EUR-Lex - 32023R0751 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- **Решение за изпълнение (ЕС) 2023/816** на Комисията от 5 април 2023 година за изменение на приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2021/641 относно спешните мерки във връзка с огнищата на високопатогенна инфлуенца по птиците в някои държави членки
[EUR-Lex - 32023D0816 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/824** на Комисията от 14 април 2023 година за изменение на приложения V и XIV към Регламент за

изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Канада, Обединеното кралство и Съединените щати в списъците на трети държави, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с домашни птици, зародишни продукти от домашни птици и прясно месо от домашни птици и пернат дивеч

[EUR-Lex - 32023R0824 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/835** на Комисията от 19 април 2023 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/594 по отношение на специалните мерки за контрол на болестта във връзка с африканската чума по свинете

[EUR-Lex - 32023R0835 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2023/836** на Комисията от 11 април 2023 година за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2333 относно определени спешни мерки във връзка с шарката по овцете и шарката по козите в Испания

[EUR-Lex - 32023D0836 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Поправка на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404** на Комисията от 24 март 2021 година за установяване на списъци на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на животни, зародишни продукти и продукти от животински произход, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета

[EUR-Lex - 32021R0404R\(01\) - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Поправка на Решение за изпълнение (ЕС) 2023/749** на Комисията от 14 април 2023 година за изменение на приложения I и II към Решение за изпълнение (ЕС) 2021/260 по отношение на националните мерки, които се прилагат в Дания във връзка с ренибактериозата (BKD) и инфекциозната панкреатична некроза (IPN), и на националните мерки, които се прилагат в Обединеното кралство (Северна Ирландия) във връзка с Ostreid herpesvirus-1 μ var (OsHV-1 μ var)

[EUR-Lex - 32023D0749R\(01\) - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Поправка на Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/573** на Комисията от 10 март 2023 година за изменение на приложения V, XIV и XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Аржентина, Обединеното кралство и Съединените щати в списъците на трети държави, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с домашни птици и зародишни продукти от домашни птици, прясно месо и месни продукти от домашни птици и пернат дивеч

[EUR-Lex - 32023R0573R\(01\) - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/861** на Комисията от 26 април 2023 г. година за изменение на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/594 за определяне на специални мерки за контрол във връзка с африканската чума по свинете

[EUR-Lex - 32023R0861 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Здраве на растенията и продукти за растителна защита

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/731** на Комисията от 3 април 2023 година относно координирана многогодишна контролна програма на Съюза за 2024, 2025 и 2026 г. за гарантиране на спазването на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни от растителен и животински произход и за оценка на експозицията на потребителите на тези пестицидни остатъци, и за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/741

CELEX_32023R0731_
BG_TXT.pdf

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/741** на Комисията от 5 април 2023 година за неподновяване на одобрението на активното вещество оксамил в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 на Комисията

CELEX_32023R0741_
BG_TXT.pdf

- **Поправка на Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/741 на Комисията от 5 април 2023 година за неподновяване на одобрението на активното вещество оксамил в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 на Комисията**

CELEX_32023R0741
R(01)_BG_TXT.pdf

Проекти на нормативни документи – национални и европейски – актуална информация

Здраве на растенията и продукти за растителна защита

- Продължават техническите дискусии по **Предложението на Комисията за Регламент относно устойчивата употреба на продукти за растителна защита** в Работната група на Съвета на ЕС по растения и фитосанитарни въпроси (Пестициди/ПРЗ). На 26 април 2023 г. се проведе поредно заседание на работната група, на което беше представен и разгледан **първият проект на компромисен текст на Председателството върху глава IV** относно интегрираното управление на вредителите. Компромисният текст е по членове 12-16 и е базиран на дискусиите, проведени в работната група и писмените становища, изпратени от държавите членки, като се следват общите цели за намаляване на административната тежест и за опростяване и изясняване на текста. Също така са извършени и редакционни корекции - за да направи текстът по-лесен за четене и възприемане, и по-логичен, Председателството предлага размяна на реда на членове 14 и 15. В компромисния текст на Председателството членове 12, 13 и 14 се отнасят до прилагането на принципите на интегрирано управление на

вредителите, докато членове 15 и 16 са относно воденето на записи и създаване на регистър относно интегрираното управление на вредителите. Препратките към тези членове са съответно изменени в глава IV. Редът на някои подпараграфи също е променен. На предходни заседания на работната група и в писмени коментари многократно беше засегнат ключовият въпрос относно разработването на насоки или правила, специфични за селскостопанските култури. Предложението на Европейската комисия е държавите членки да бъдат задължени да приемат правно обвързващи специфични правила по култури за интегрирано управление на вредителите. Предложението предизвика противоречиви реакции - една част от държавите изразиха подкрепата си за него; други се противопоставиха, като споделиха, че понастоящем разполагат с национални системи с правно обвързващи или частично обвързващи специфични за културите или сектора препоръки, насоки и/или правила. Ето защо Председателството предлага, като компромис, да се позволи на държавите членки да разполагат с гъвкавост да приемат или специфични за отделните култури насоки, или специфични за културите правнообвързващи правила. По този начин държавите членки ще могат да запазят вече съществуващите си национални правнообвързващи правила или да приемат насоки на доброволна основа. Някои от тези насоки могат да бъдат част от препоръките за специфични култури по линия на Общата селскостопанска политика (ОСП). Относно записите за интегрирано управление на вредителите и електронния регистър много държави членки подчертаха важността за намиране на правилен баланс между необходимостта от информация относно прилагането на интегрираното управление на вредителите и административната тежест за земеделските производители и за държавите членки. Някои делегации поискаха разяснение относно това кой трябва да отговаря за записите относно превантивните мерки и интервенции. Председателството предлага да се изясни, че „професионален потребител, който обработва съответния земеделски парцел“ е отговорен за въвеждането на записи в електронния регистър, съгласно член 16.

- Стартирана е писмена консултация по процедура за регулиране с контрол относно проект на Регламент (ЕС) .../... на Комисията от XXX година за изменение на II към Регламент (ЕО) No 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от биксафен, ципродинил, фенхексамид, фенпикоксамид, фенпироксимат, флутианил, изоксафлутол, мандипропамид, метоксифенозид и спинеторам във или върху определени продукти

st07746.bg23.pdf

Здравеопазване на животните

Проектът на *Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за разходване на средствата за обезщетяване на собствениците на животни в случаите по чл. 47, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, приета с Постановление № 81 на Министерския съвет 2020 г. (обн., ДВ, бр.40 от 2020 г.)* е публикуван за обществено обсъждане на интернет страницата на Министерство на земеделието <https://www.mzh.government.bg/bg/normativni-aktove/proekti-na-normativni-aktove/proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiya210423/> и на Портала за обществени консултации <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?@lang=bg-BG&Id=7570>.

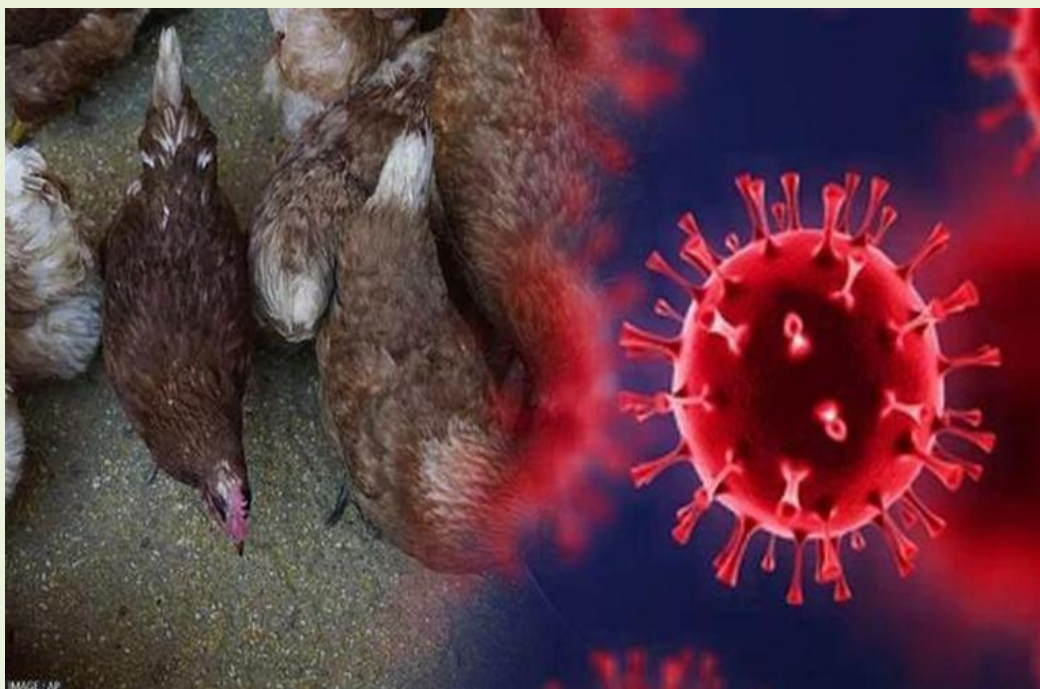
Срокът на приключване на обществената консултация е 22 май 2023 г.

Актуална информация

Здравеопазване на животните

Информация за актуалната епизоотична обстановка на страната
(за периода от 29 март 2023 г. до 26 април 2023 г.)

Високопатогенна инфлуенца по птиците

- ***на територията на страната:***

За периода от 29 март 2023 г. до 26 април 2023 г. на територията на страната е констатирано първично огнище на Високопатогенна инфлуенца по птиците (ВПИП) при домашни птици. Засегнат е обект тип лично стопанство с 33 птици на територията на обл. Велико Търново. Със Заповед РД-11-781/31.03.2023 г. на Изпълнителния директор на БАБХ са разпредени мерките за контрол и ликвидиране на огнището. Определени са предпазната и наблюдавана зона около засегнатият обект, в които попадат два обекта за отглеждане на бройлери

с общ капацитет 25 000 птици. Няма данни за огнища при диви птици. С Решение за изпълнение (ЕС) 2023/816 на Комисията от 5 април 2023 година за изменение на приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2021/641 относно спешните мерки във връзка с огнищата на високопатогенна инфлуенца по птиците в някои държави членки са определени защитните, надзорните и допълнителните ограничителни зони във връзка с констатираните огнища на ВПИП в Централно чешкия регион в Чехия, в регионите Венето и Тоскана в Италия, в окръзите Бач-Кишкун и Нograd в Унгария и във Велико полското воеводство в Полша. С Решението са определени и надзорните и защитни зони около огнището на ВПИП в с. Ново село, обл. Велико Търново, срокът за прилагане на ограниченията за защитната зона (с. Ново село) е до 21 април 2023 г., а за надзорната зона (определени населени места в областите Велико Търново и Габрово) до 30 април 2023 г.

Африканска чума по свинете

- *на територията на страната:*

За периода не са констатирани огнища на Африканска чума по свинете (АЧС) при домашни свине. Обявени са 2 вторични случая на АЧС със засегнати общо 2 броя при диви свине, на територията на областите Разград и Стара Загора.

Информация за актуалната епизоотична обстановка на територията на Европа
(29 март 2023 г. до 26 април 2023 г.): източник: ADIS

Държава	АЧС (домашни свине)	АЧС (диви свине)	Бруцелоза	Син език	иззоотична левкоза	ПНП Н5 (домашни птици)	ВНПН Н5N1 (домашни птици)	ВНПН Н5 (диви птици)	ВНПН Н5N1 (диви птици)	ВНПН Н5N3 (диви птици)	Туберкулоза	Бяс	Антракс	Западнонигелска треска	Шарка	СЕГ
България		2					1									
Австрия									8					1		
Белгия									10							
Чехия		2					1		7							
Дания							1		5							
Естония		1														
Франция									16		11					
Германия		102					3		133		1			1		
Гърция	1															
Унгария		31					46		2							
Ирландия									2							
Италия		135					7		29		1					
Латвия		32														
Литва		26							2							
Молдова		1														
Нидерландия									34							
Норвегия									3							
Полша	1	320				4			4							
Румъния	16	15							2			2				
Сърбия	24	13														
Словакия		89							3							
Словения									8							
Испания									6		4				2	
Швеция									4							

Информация за актуалната епизоотична обстановка на територията на Азия по отношение на болестите Високопатогенна инфлуенца по птиците и Африканска чума по свинете (29 март 2023 г. до 26 април 2023 г.)

източник: Empres-i

Високопатогенна инфлуенца по птиците:

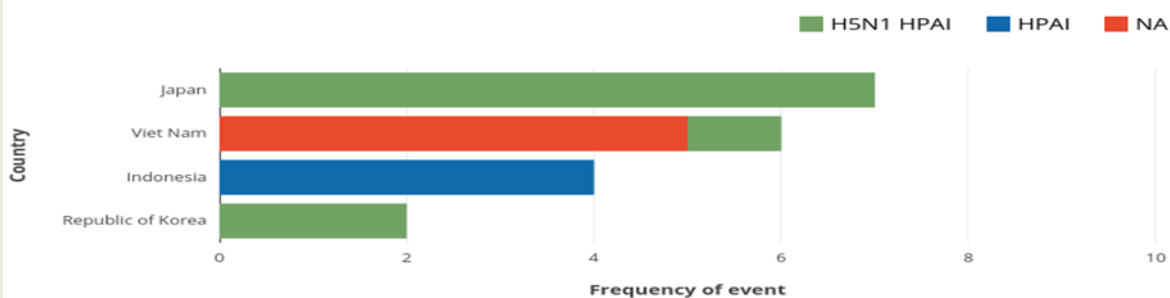
За периода от 29.03.2023 г. до 26.03.2023 г. на територията на Азия са констатирани 19 огнища на Високопатогенна инфлуенца по птиците, на територията на четири държави.

Карта 1. Разпространение на ВПИП на територията на Азия за периода 29.03.2023 г. до 26.04.2023 г. (източник: Empres-i)

Графика на разпространение на потвърдените огнища на ВПИП на територията на Азия (източник: Empres-i):

Events by country

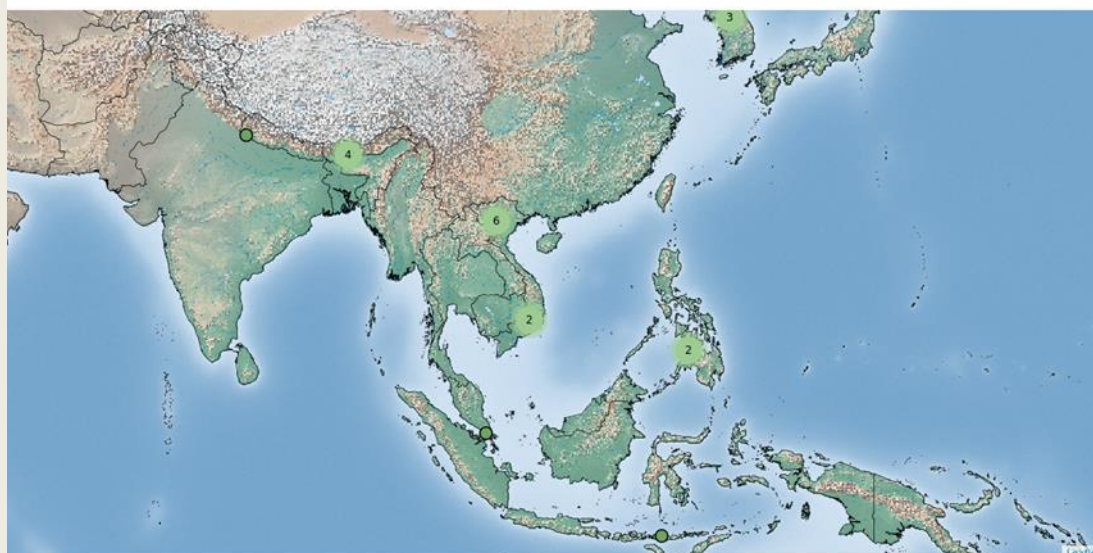

27/04/2023

Африканска чума по свинете

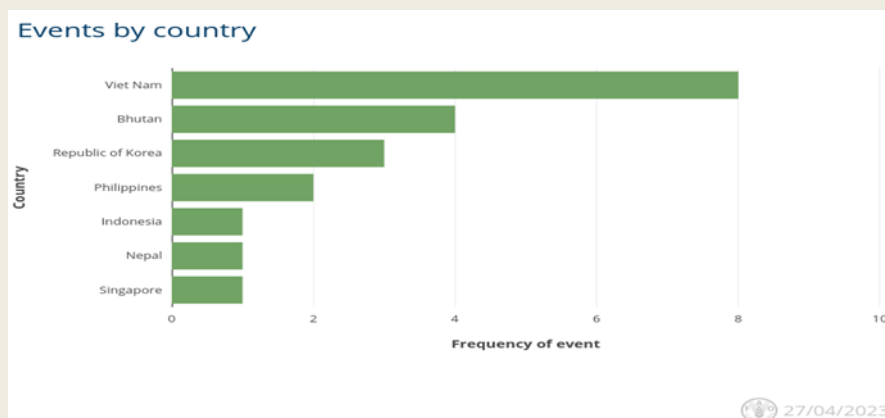
За периода от 29.03.2023 г. до 26.04.2023 г. на територията на Азия е констатирани 20 огнища на Африканска чума по свинете.

Map

27/04/2023

Карта 2. Разпространение на АЧС на територията на Азия за периода 29.03.2023 г. до 26.04.2023 г. (източник: Empres-i)

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ:

Европейският орган за безопасност на храните публикува **ПРЕГЛЕД НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ВИСОКОПАТОГЕННА ИНФЛУЕНЦА ПО ПТИЦИТЕ В ЕВРОПА ЗА ПЕРИОДА ДЕКЕМВРИ 2022Г.- МАРТ 2023 Г.**, съгласно информацията вирусът на високопатогенна инфлуенца по птиците (HPAI) A(H5N1), клас 2.3.4.4b, е докладван при домашни (522) и диви (1138) птици в 24 държави, в Европа. Наблюдавани са неочакван брой огнища на вируса при диви птици, главно при чайки, особено засегнати са черноглави чайки (най-голям брой са регистрирани във Франция, Белгия, Холандия и Италия). Тясната генетична връзка между вирусите, открити при черноглави чайки, предполага разпространение на вируса на юг. Освен това генетичните анализи показват, че вирусът е перзистирал в Европа при диви птици и по време на и след летните месеци. Открити са няколко мутации, свързани с повишен зоонотичен потенциал. Вирусът продължава да циркулира сред дивите птици и това увеличава рискът от заразяване на домашни птици през следващите месеци, тъй като колонии от птици за размножаване се преместват във вътрешността на страната, където е възможно припокриване с райони за отглеждане на домашни птици. В световен мащаб вирусът е продължил да се разпространява на юг в Америка, от Мексико до южната част на Чили. Перуанският пеликан е най-често съобщаваният заразен вид с хиляди смъртни случаи. Докладването на ВПИП (H5N1) при бозайници също продължи, вероятно свързано с храненето със заразени диви птици. В Перу беше наблюдавана масова смъртност на морски лъвове през януари и февруари 2023 г. От октомври 2022 г. бяха докладвани шест огнища на

A(H5N1) при хора в Камбоджа (семеен клъстер с 2 души, класа 2.3.2.1c), Китай (2, клас 2.3.4.4b), Еквадор (1, клас 2.3.4.4b) и Виетнам (1, неуточнен клас), както и две човешки инфекции с A(H5N6) от Китай. Рискът от инфекция с понастоящем циркулиращи вируси на вируса H5 от клас 2.3.4.4b в Европа се оценява като нисък за общото население в ЕС/ЕИП и нисък до умерен за професионално или по друг начин изложени хора.

Източник: <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2023.7917>

Допълнителна информация в подкрепа на борбата с антимикробната резистентност е достъпна на интернет-страницата на дирекция „Политики по агрохранителната верига“.

Борбата с антимикробната резистентност по подхода „Едно здраве“ зависи от координираните действия в сферата на здравеопазването на хората, здравеопазването на животните и опазването на околната среда. За прилагането на ефективни мерки е необходимо повишаване на осведомеността и познанията за рисковете от развитие на антимикробна резистентност чрез постоянна и ефективна комуникация като обучения на фермерите, практикуващите ветеринарни лекари и обществото, както и всички участници във веригата за доставка на антимикробни ветеринарни лекарствени продукти и спазване на насоките за разумната употреба на антимикробни средства.

Необходимо е усилията да бъдат насочени към:

- Мерки за превенция и контрол на инфекциите в животновъдните обекти – стимулиране спазването на стандарти за хуманно отношение, висока биосигурност, добри животновъдни практики, включване на пробиотици и пребиотици във фуражите.
- Стимулиране употребата на алтернативи на антимикробните средства, включително имунологични ветеринарни лекарствени продукти (ваксини) в случаите, в които е приложимо и планове за контрол на инфекциите на ниво животновъден обект.
- Укрепване на надзора на ниво ЕС като се подпомогне интеграция и обратна връзка с практики и протоколи за лечение според причинителите и съответните заболявания.

По отношение на осведомеността дирекция „Политики по агрохранителната

верига“ работи с всички заинтересовани страни, включително международни организации и публикува информационни материали по темата в специално създадената рубрика на сайта на Министерство на земеделието, достъпна на следния линк: <https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/politiki-po-agrohranitelnata-veriga/antimikrobna-rezistentnost/>

Наскоро на страницата е създаден линк към специално създадената страница на Европейската комисия относно „Дейности на ЕС в борбата с антимикробната резистентност“ (https://health.ec.europa.eu/antimicrobial-resistance/eu-action-antimicrobial-resistance_en), където е налична подробна информация относно „[План за действие на ЕС по подхода „Едно здраве“ за борба с антимикробната резистентност](#)“, „[Доклад за напредъка по изпълнението на Плана за действие на ЕС за борба с антимикробната резистентност](#)“, „[Решение за изпълнение \(ЕС\) 2020/1729 на Комисията от 17 ноември 2020 година относно мониторинга и докладването на антимикробната резистентност на зооозните и коменсалните бактерии и за отмяна на Решение за изпълнение 2013/652/ЕС](#)“, [новото законодателство относно ветеринарните лекарствени продукти и медикаментозните фуражи](#), „[Насоки за разумната употреба на антимикробни средства във ветеринарната медицина \(ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА 2015/С 299/04\)](#)“ и др.

Важно е участието и подкрепата на всички заинтересовани страни и за целта Българската агенция по безопасност на храните, като компетентен контролен орган изготви „Ръководство за разумна и отговорна употреба на антимикробни средства във ветеринарната медицина и практика“, което любезно предостави на Министерство на земеделието за публикуване и разпространение и понастоящем е достъпно в рубриката относно антимикробната резистентност. Дирекция „Политики по агрохранителната верига“ използва възможността да благодари също така и на Съюза на птицевъдите в България и членове на Съюза, които също предоставиха за публикуване „Ръководство за биологична сигурност, за производство и търговия с домашни птици“, изготвено от индустрията и включва ценни и практически съвети за правилно организиране на стопанството, така че да се увеличи нивото на защита на птиците от здравни заплахи, което от своя страна ще намали необходимостта от употреба на антимикробни средства.

Платформата за партньорство с множество заинтересовани страни AMR има за цел да се справи с глобалната антимикробна резистентност чрез обединяване на гласове от всички страни и съответни сектори чрез подход One Health

Антимикробните средства играят решаваща роля в превенцията и лечението на инфекциозни заболявания при хора, животни и растения, но тяхната злоупотреба и прекомерна употреба са основните двигатели на антимикробната резистентност (AMR). AMR е многостранно глобално предизвикателство, известно като „тиха пандемия“. Смята се за една от десетте най-големи глобални заплахи за общественото здраве за човечеството през 21 век.

В световен мащаб приблизително 1,3 милиона души умират всяка година поради бактерии, които са резистентни на антимикробно лечение. Ако не се предприемат действия, този брой може да скочи драстично, което да доведе до по-високи разходи за общественото здравеопазване, икономически и социални разходи и тласкане на повече хора към бедност, особено в страните с ниски доходи. Това изисква по-голяма координация, политическо ръководство, интердисциплинарни и многосекторни целенасочени действия от цялото общество за опазване здравето на планетата (хора, животни, растения и околна среда).

Организацията по прехрана и земеделие на Обединените нации (FAO), Програмата на ООН за околната среда (UNEP), Световната здравна организация (WHO) и Световната организация за здравеопазване на животните (WOAH), известна като Quadripartite, обединиха усилията си, за да стартират AMR Платформа за партньорство с множество заинтересовани страни, за да се гарантира, че нарастващите заплахи и въздействия на антимикробната резистентност са адресирани в световен мащаб.

Новата платформа за партньорство с множество заинтересовани страни за антимикробна резистентност е приобщаващ, доброволен и международен форум, който има за цел да обедини гласове от всички области, сектори, географски райони и перспективи в рамките на холистичен и системен подход Едно здраве „One Health“, за насърчаване на споделена визия и стимулиране на действия за ограничаване на AMR.

Заинтересованите страни като гражданското общество, научните изследователи и академичните среди, частният сектор, регионалните, вътрешнорегионалните и международните организации, както и правителствата и филантропските организации, организирани в клъстери, имат уникална и безпрецедентна възможност да се справят със сложни проблеми, свързани с AMR, по съгласуван и съвместен начин чрез предлагане, ръководене и присъединяване към групите за действие на Платформата в отговор на техните интереси и приоритети.

Присъединявайки се към Платформата за партньорство, заинтересованите страни ще могат да:

- допринесат за постигането на консенсус сред широк кръг заинтересовани страни от публичния и частния сектор, за да се генерират конкретни действия по отношение на AMR;
- допринесат да бъдат част от споделената глобална визия за справяне с AMR чрез подхода „Едно здраве“ на всички нива (местно, национално, регионално и глобално);
- предложат и ръководят действия за подобряване на реакцията на подхода „Едно здраве“ срещу AMR на всички нива в области от приоритет и общ интерес;
- колективно да повишат осведомеността относно необходимостта от

увеличаване на ангажираността и инвестициите в справянето с AMR чрез подхода „Едно здраве“;

- споделят и придобиват знания за предизвикателствата и възможностите за справяне с AMR и работа в мрежа между секторите и заинтересованите страни на подхода „Едно здраве“;
- кандидатстват за членство сега и да станат част от глобално движение за действие срещу AMR.

Източник: [Global antimicrobial resistance forum launched to help tackle common threat to planetary health \(woah.org\)](https://www.woah.org/global-antimicrobial-resistance-forum-launched-to-help-tackle-common-threat-to-planetary-health/)

Здраве на растенията и продукти за растителна защита

- На 05 април беше публикувано **Съобщение от Европейската комисия в отговор на Европейската гражданска инициатива „Спасете пчелите и фермерите! Към щадящо пчелите земеделие за здравословна околна среда.“** Това е седмата европейска гражданска инициатива (ECI), събрала 1 054 973 подписа, като 3 915 от тях са от България. С цел защита на пчелите и здравето на хората, Инициативата призова Комисията да предложи законодателство за постепенно премахване на синтетичните пестициди до 2035 г., за възстановяване на биологичното разнообразие и за подкрепа на земеделските стопани в прехода.

C(2023)2320_0-2.pdf
f

- На 12 април EFSA публикува **Карта за изследване (сървей)** на карантинния за ЕС вредител *Eotetranychus lewisi*, изготвена в контекста на мандата на EFSA за наблюдение на вредителите по растенията (M-2020-0114) по искане на Европейската комисия. Разпространението на *Eotetranychus lewisi* на територията на ЕС е ограничено до Португалия (о. Мадейра и континенталната част). Този вредител е полифаг с широк кръг гостоприемници. Видовете *Citrus*

limon, *Citrus sinensis*, *Euphorbia pulcherrima*, *Fragaria x ananassa*, *Prunus persica*, *Rubus* sp. и *Vitis vinifera* са гостоприемници в ЕС, които са най-подходящи за проучвания за сървеи:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2023.EN-7966>

- На 13 април EFSA публикува своя Бюлетин за здравето на растенията **Plant Health Newsletter on Horizon Scanning** за месец март 2023 г., обобщаващ месечните резултати от дейности в областта на здравето на растенията:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2023.EN-7979>

- На 19 април беше публикувана статия от Френската агенция за храни, околна среда, здравословни и безопасни условия на труд ANSES **относно събирането на диви растения, което може да доведе до объркване между ядливи и отровни растения**. В статията конкретно се посочва възможно объркване на есенния минзухар (*Colchicum autumnale*) с див чесън (*Allium ursinum*), което може да доведе до фатално отравяне. ANSES и Центровете за контрол на отравянията отново предупреждават за интоксикации, свързани с консумацията на есенен минзухар, объркан с див чесън. Между 2020 г. и 2022 г. са настъпили два смъртни случая поради отравяне с есенен минзухар; за същия период в Центровете по токсикология са регистрирани 28 случая на объркване на есенен минзухар с див чесън. Отравянията са настъпили между март и май, с пик през април, главно в регионите Grand Est и Auvergne-Rhône-Alpes. Половината от отровените хора са използвали листата за приготвяне на сос песто, а другата половина са ги консумирали в салати или използвани в киш:

- <https://www.anses.fr/en/content/actu-en-confusion-between-autumn-crocus-and-wild-garlic>

- На 20 април неправителствената организация PAN Europe изпрати „отворено“ писмо до европейския комисар по здравеопазване и

безопасност на храните г-жа Стела Кириакидес, в което **призовава за бърза забрана на активното вещество s-метолахлор**, на база на скорошното отрицателно становище на EFSA. В заключенията на EFSA от 28 февруари т. г. се посочва, че в резултат на оценката на риска е установено, че активното вещество s-метолахлор не изпълнява критериите за одобрение, определени в член 4 от Регламент (ЕО) № 1107/2009:

20230420_Letter GF
and PAN Europe_S-r

- На 26 април PAN Europe публикува прессъобщение с **10 препоръки за елиминиране на пропуските в процеса на разрешаване на пестициди в ЕС**. В прессъобщението се посочва, че здравето на хората и опазването на околната среда са сериозно изложени на риск от настоящата употреба на пестициди. Предложената от PAN Europe пътна карта описва 10 приоритета, които спешно трябва да бъдат разгледани, за да се постигне необходимото ниво на безопасност:

PANEurope PEST
briefing 20230425.p

Схеми за качество

Комисията по земеделие на Европейския парламент одобри доклад относно реформата в схемите за качество на селскостопански продукти и храни, вина и спиртни напитки

Комисията по земеделие и развитие на селските райони на Европейския парламент прие в края на април окончателния си доклад относно реформата на системата на европейските схеми за качество. Системата включва правилата за регистрация, контрол и защита на географските означения (ГО), храните с традиционно специфичен характер (ХТСХ) и незадължителни термини за качество на селскостопански продукти и храни, вина и спиртни напитки.

След 4 проведени обсъждания в периода януари-март членовете на Комисията по земеделие приеха единодушно с 46 гласа доклада на Паоло де Кастро (S&D, Италия), включващ 46 съгласувани компромисни изменения.

За да защитят по-добре ГО онлайн, евродепутатите подкрепиха разпоредби, които да гарантират, че всички домейни, злоупотребяващи с наименования на ГО, ще бъдат закривани автоматично или ще бъдат предоставяни на групата производители, която предлага продукт с ГО законно. За да подпомогне тази задача, Службата на ЕС за интелектуална собственост (EUIPO) следва да създаде система за предупреждение, която да наблюдава регистрацията на имена на домейни.

Депутатите не се съгласиха с първоначалното предложение за регламент на Европейската комисия, което споделяше голяма част от отговорността за системата за ГО с EUIPO. Те настояват, че ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ трябва да запази централна роля заради експертния си опит.

За да се намали административната тежест за производителите, евродепутатите предлагат да се скъси времето, за което Комисията разглежда подадените заявления за регистрация от шест на пет месеца и да се ограничи периодът на удължаване до максимум три месеца и то само в надлежно обосновани случаи.

Очаква се националните органи да управляват повечето заявления за изменения на регистрирани ГО, без Комисията да ги проверява отново, за да се ускори процедурата за изменение. Разпоредбите в предложението на Комисията предвиждат стандартните изменения да се разглеждат на национално ниво, докато измененията на Съюза (строго определени случаи) ще се разглеждат на европейско ниво.

Комисията по земеделие гласува на признатите групи производители да бъдат дадени повече отговорности, като например установяване на минимални условия за използване на наименование с ГО или надзор на честната употреба на ГО. Признатите групи производители следва също така да могат да получават задължителни финансови вноски от всички производители на продукт с ГО.

Като общо правило трябва да бъде забранено на производителите на преработени продукти, да използват ГО в името на техния продукт, съдържащ съставка с ГО, освен ако това не им е разрешено от групата производители.

Благодарение на дългогодишните си разнообразни традиции, селскостопанските продукти, защитени с ГО, имат специфични устойчиви характеристики, смятат

от Комисията по земеделие. Евродепутатите предлагат производителите да обяснят своя ангажимент за социална и екологична устойчивост в доклади, достъпни за потребителите на портал на ЕС.

Докладът на Паоло де Кастро ще бъде внесен за гласуване в пленарната зала на Парламента, вероятно в сесията от 31 май до 1 юни. Ако бъде приет, триалозите могат да започнат, след като Съветът има готовност. Междувременно Шведското председателство съобщи, че планира да представи ревизирана версия на проекта за регламент пред Специалния комитет по селско стопанство в началото на май. На този етап първият триалог е планиран за началото на юни, все още в рамките на Шведското председателство.

Мрежа на Европейската комисия за предупреждение и сътрудничество (състояща се от RASFF, AAC и Food Fraud)

На 27.04.2023 г. се проведе онлайн среща между ЕК, държави членки, трети страни и НПО, във връзка с техники за разследване на нелегална търговия с домашни любимци. Инициативата е на разследващите органи на организация „Четири лапи“, които представиха техники за разследване на търговия с домашни любимци, съвети, идеи и наблюдения по темата. Най-често идентифицираните нарушения са, че животните са под определената възраст разрешена за транспорт, без паспорт, без здравен сертификат, без ваксина за бяс или с фалшиви документи. Поради големия брой на въпросите, възникнали по време на дискусиата, ЕК пое ангажимент да обобщи правната рамка на ЕС във връзка с условията, при които е разрешено придвижването на домашни любимци в ЕС, от и към трети страни, както и законодателството свързано с купирането на уши и опашки.

Събития и участия

- На 20 април EFSA организира **информационна сесия относно открита покана за търг в областта на курсове за обучение по наблюдение на вредителите по растенията, с цел подобряване на готовността при кризи в областта на здравето на растенията.**
- На 25 април се проведе онлайн семинар на тема **„Устойчива защита на културите: употреба на пестициди в селското стопанство“**, организиран от Министерството на земеделието и храните в Канада в колаборация с Европейския съюз (ЕС) (Генерална дирекция на Европейската комисия за земеделие и развитие на селските райони). Семинарът е петият от поредица от пет свързани семинара по теми за околната среда и устойчивостта, организирани като резултат на срещата на върха на лидерите ЕС-Канада през юни 2021 г. В този семинар канадски и европейски експерти ще обменят идеи и най-добри практики относно устойчива защита на културите в променящия се климат и свързаните с това усилия, предприети в сектора на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост. Панелисти в семинара бяха:

От ЕС:

Margaret Bateson-Missen - началник на отдел „Устойчивост“, DG AGRI, Европейска комисия;

Andrew Owen Griffiths - началник на отдел „Растения и биопродукти“, DG SANTE, Европейска комисия;

Kerstin Rosenow - началник на отдел „Изследвания и иновации“, DG AGRI Европейска комисия.

От Канада:

Benoît Girard - генерален директор, Крайбрежен регион,

Отрасъл „Наука, технологии, земеделие и храни“;

Gord Kurbis - вицепрезидент по търговска политика и защита на селскостопанските култури, Канадски съвет по зърното;

Jordan Hancey - директор „Политики и регулаторни въпроси“, Агенция за борба с вредителите и здравеопазване.

- На 26 април се проведе онлайн събитие, организирано от EURACTIV - **"Регламент за устойчива употреба на продукти за растителна защита – навигация по пътя към по-зелен ЕС"**. Панелисти в онлайн събитието бяха:

Michèle Rivasi - член на Европейския парламент, член на подкомисията SANT, Европейски парламент;

Diana Lenzi – президент на Асоциацията на младите фермери в ЕС (CEJA);

Paula De Vera - старши политически съветник, COPA-COGECA;

Jennifer Lewis - изпълнителен директор, Международна асоциация на производителите на средства за биоконтрол.

Уебинарът беше организиран за обсъждане на публикуваното през юни 2022 г. предложение на Европейската комисия за нов Регламент за устойчива употреба на продукти за растителна защита (SUR). Този регламент, според Европейската комисия, може да бъде първата стъпка към ефективна и последователна политика за намаляване на пестицидите в ЕС. Регламентът включва общоевропейски цели за намаляване с 50 % на употребата и риска от химически пестициди до 2030 г., в съответствие със стратегиите на ЕС „От фермата до трапезата“ и „Биоразнообразие“. Европейската комисия счита, че новите мерки ще гарантират, че всички фермери и други професионални потребители на пестициди практикуват интегрирано управление на вредителите (IPM) - екологична система за контрол на вредителите, която се фокусира върху превенцията и дава приоритет на алтернативните методи за контрол на вредителите, като химическите пестициди се използват само в краен случай като последна мярка. На 27 декември някои държави членки официално отправиха искане към Европейската комисия да предостави допълнителна оценка на въздействието от прилагане на SUR. Комисията трябва да предостави необходимите данни най-късно шест месеца след влизане в сила на искането. В резултат се появиха опасения, че това може потенциално да забави работата по предложението за регламент. В контраст с това, скорошен доклад на Европейския парламент настоява за увеличаване на целта за намаляване до 80 % до 2030 г. на „употребата на по-опасни продукти за растителна защита“. Това ще приближи законодателството до

изискванията на неотдавна приетата гражданска инициатива „Спасете пчелите и фермерите“, която призовава общо намаляване на синтетичните пестициди с 80 %. На виртуалната конференция на EURACTIV беше обсъдено предложението за нов регламент относно устойчивата употреба на продукти за растителна защита и по-конкретно панелистите представиха своите гледни точки относно това дали е достатъчно изчерпателно предложението, за да намали екологичния отпечатък и постижима цел за постигане от държавите членки ли е редуцирането с 50 % на употребата и риска от пестициди.

- В периода 26-28 април във Федералната служба по земеделие в гр. Берн, Швейцария, се проведе **семинар за фитосанитарни инспектори относно вземане на проби и инспекции, базирани на риска**. Семинарът е платформа за споделяне на опит и придобиване на нови знания относно вземането на проби и инспекции, базирани на риска. В процеса на определяне и вземане на проби, основан на риска като част от инспекцията, трябва да се вземат предвид редица фактори, за да се увеличи максимално вероятността за откриване на вредители, като модели на търговия, търгувани стоки, държава на произход и потенциални вредители. За да се увеличи максимално откриването на вредители, стандартите за инспекция на ЕРРО дават насоки, базирани на международни стандарти за инспекция (ISPM 23 „Насоки за инспекция“ и ISPM 31 „Методологии за вземане на проби от пратки“).

[1 Бюлетинът е изготвен от Дирекция „Политики по агрохранителната верига“, Министерство на земеделието](#)

